

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

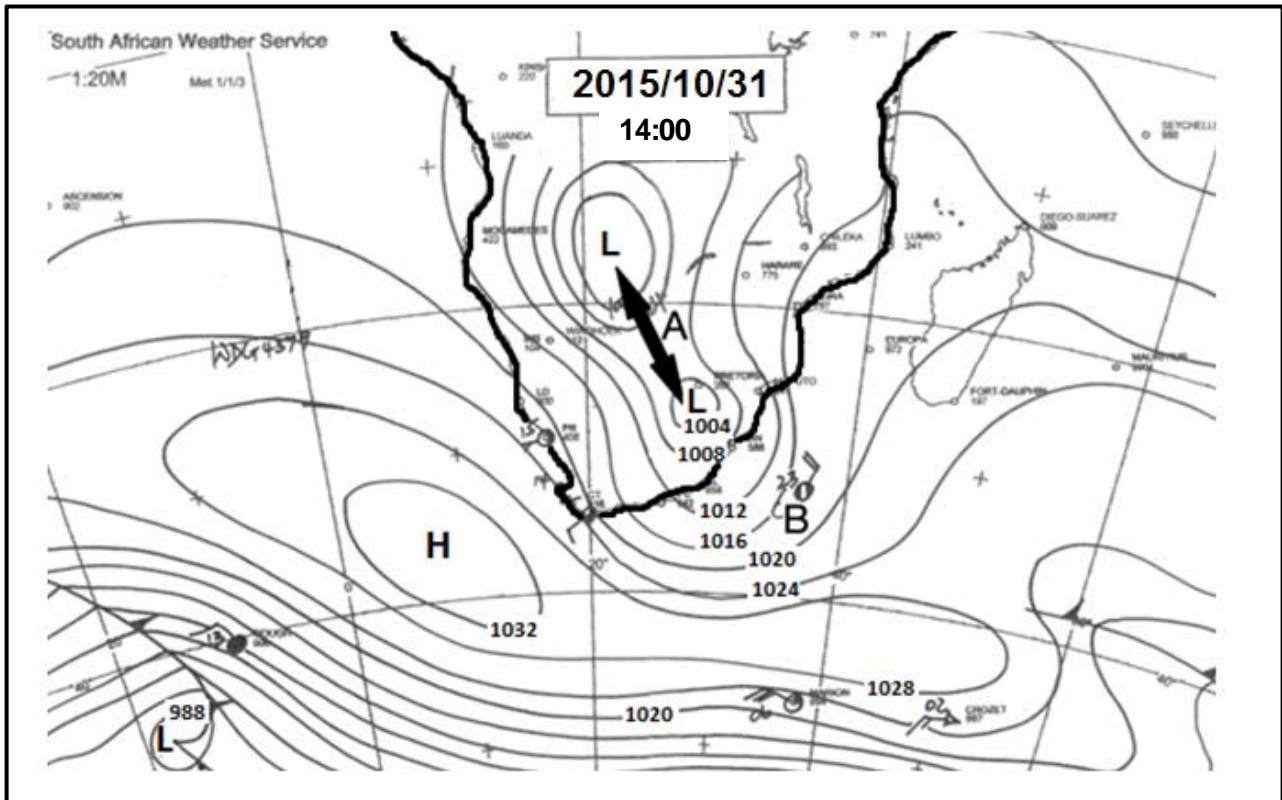
**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

**GEOGRAFIE V1
FEBRUARIE/MAART 2017
BYLAE**

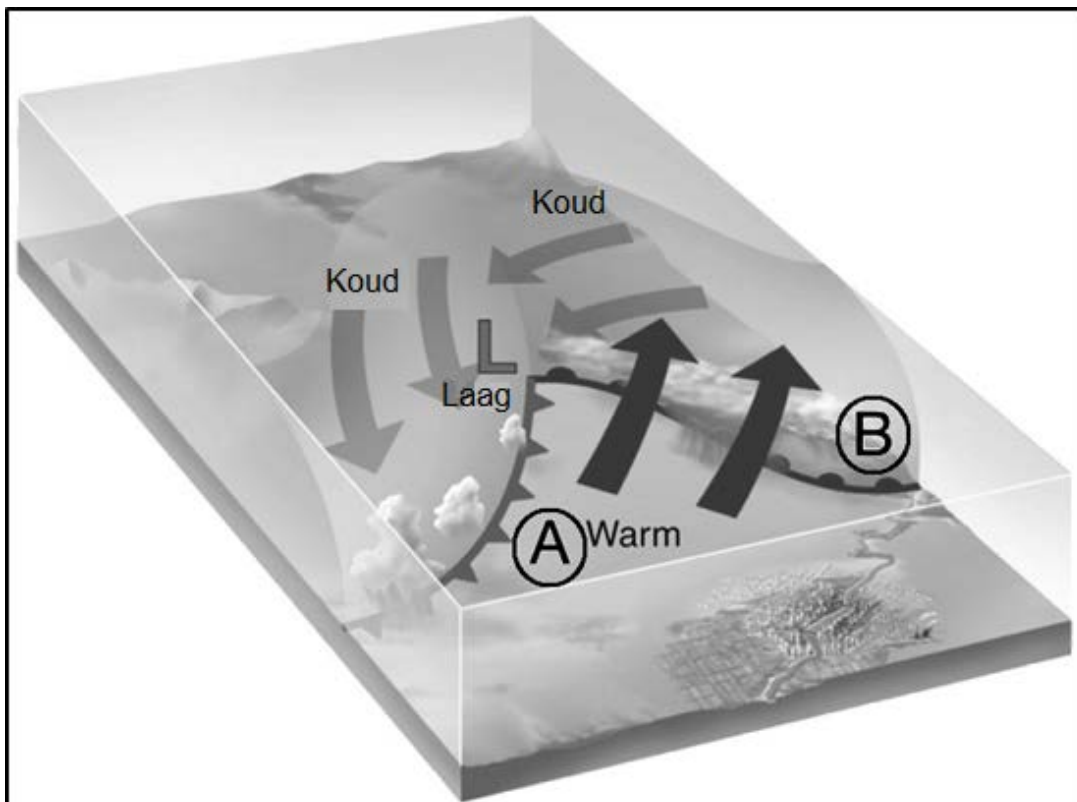
Hierdie bylae bestaan uit 10 bladsye.

FIGUUR 1.1: SINOPTIESE WEERKAART

[Bron: Suid-Afrikaanse Weerdiens]

FIGUUR 1.3: MIDDELBREEDTE-SIKLOON OOR DIE VSA

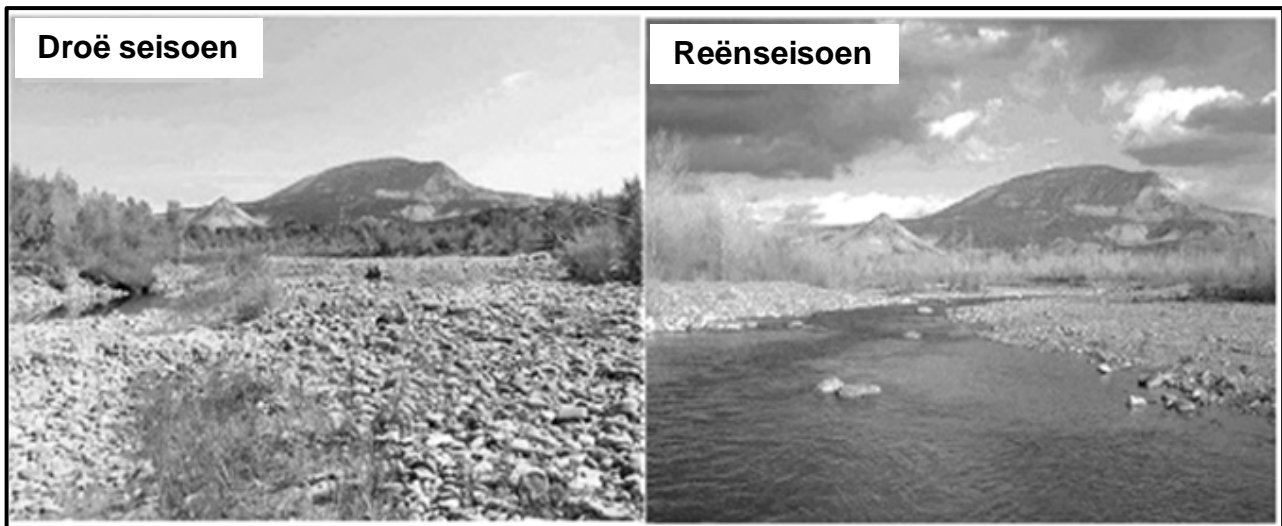
[Bron: http://www.geog.ucsb.edu/~joel/g110_w08/lecture_notes/midlat_surface]

FIGUUR 1.4: STEDELIKE HITTE-EILAND

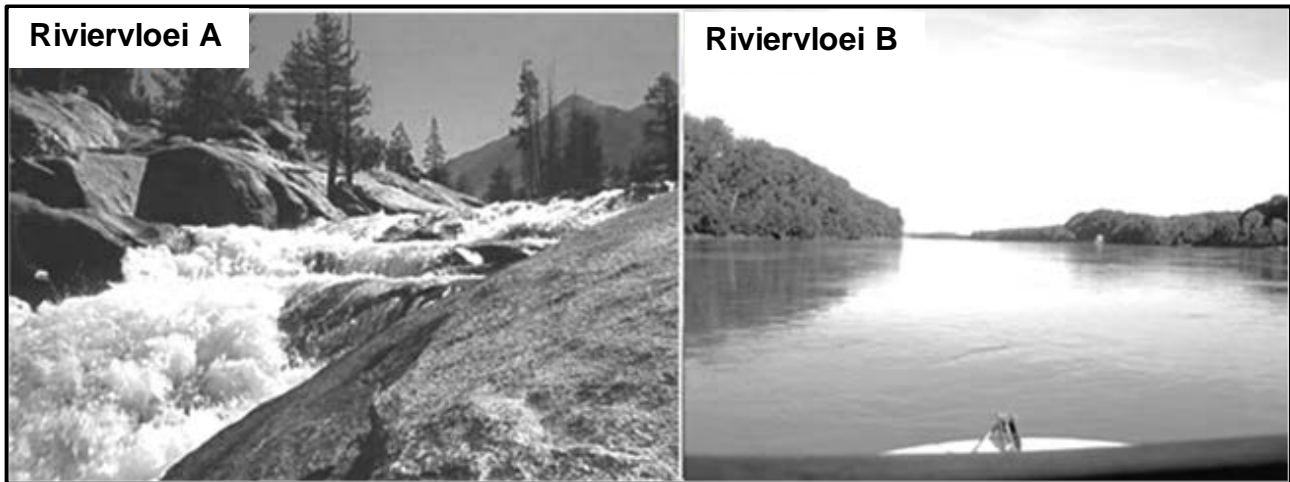
[Aangepas uit [Stuart McMillencartoons.recombinant.records](http://StuartMcMillencartoons.recombinant.records)]

FIGUUR 1.5: 'N RIVIER

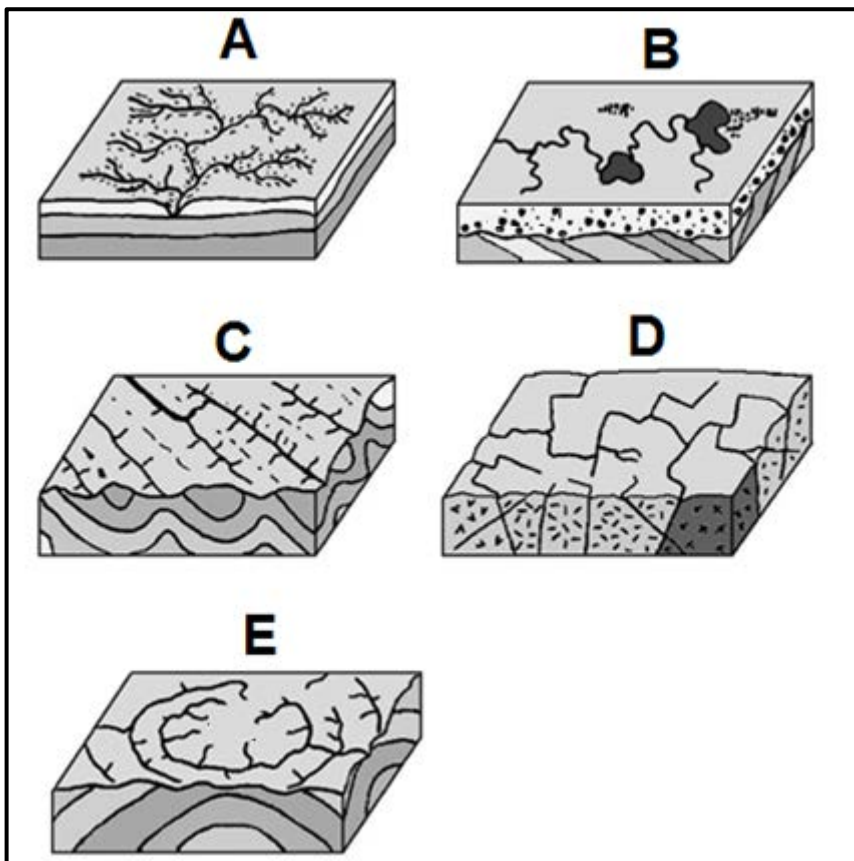
[Bron: <http://greatecology.com/restoring-ecosystems-lessons-science>]

FIGUUR 1.6: Tipes Rivervloei

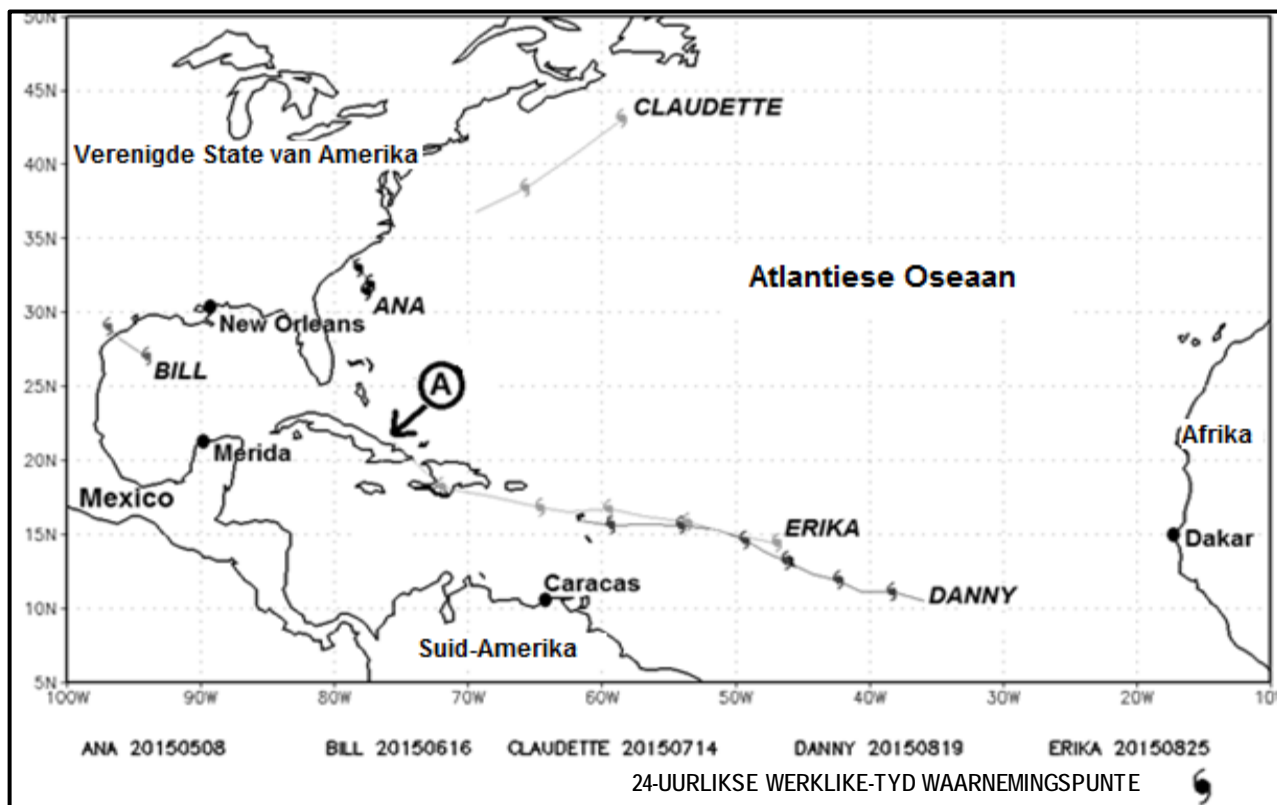
[Bron: http://www.spikehampson.com/images/missouri_river_scenery.jpg]

FIGUUR 2.2: VERSKILLENDE DREINEERPATRONE

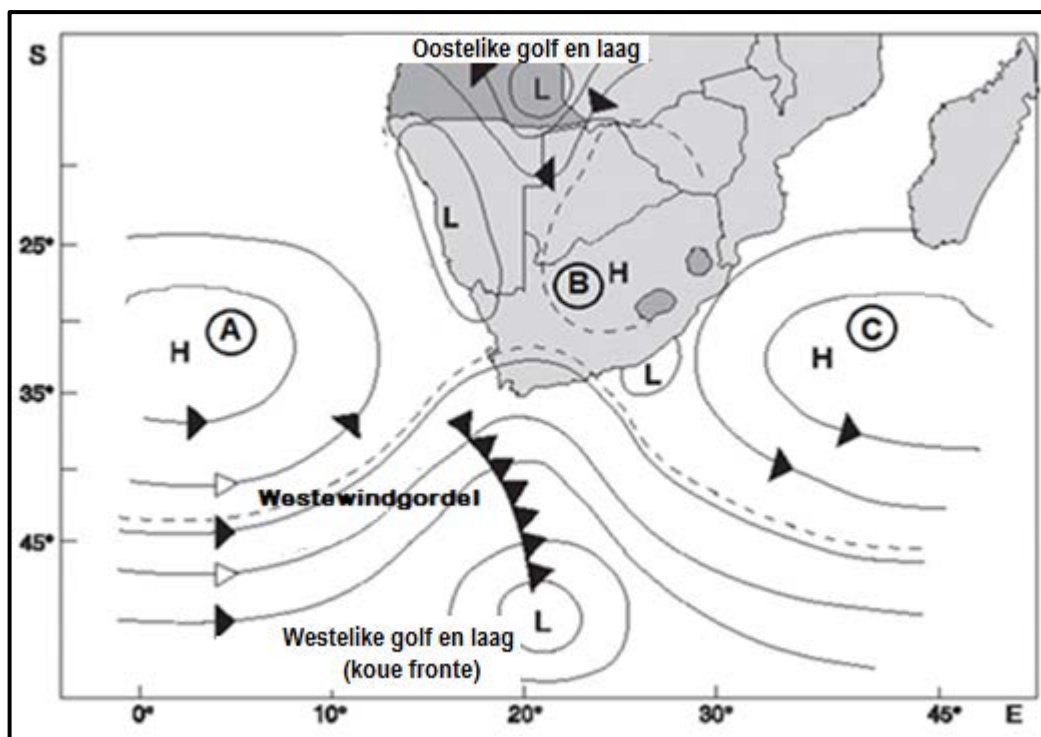
[Aangepas uit *Geography GCSE*]

FIGUUR 2.3: BANE VAN TROPIESE SIKLONE IN DIE VSA

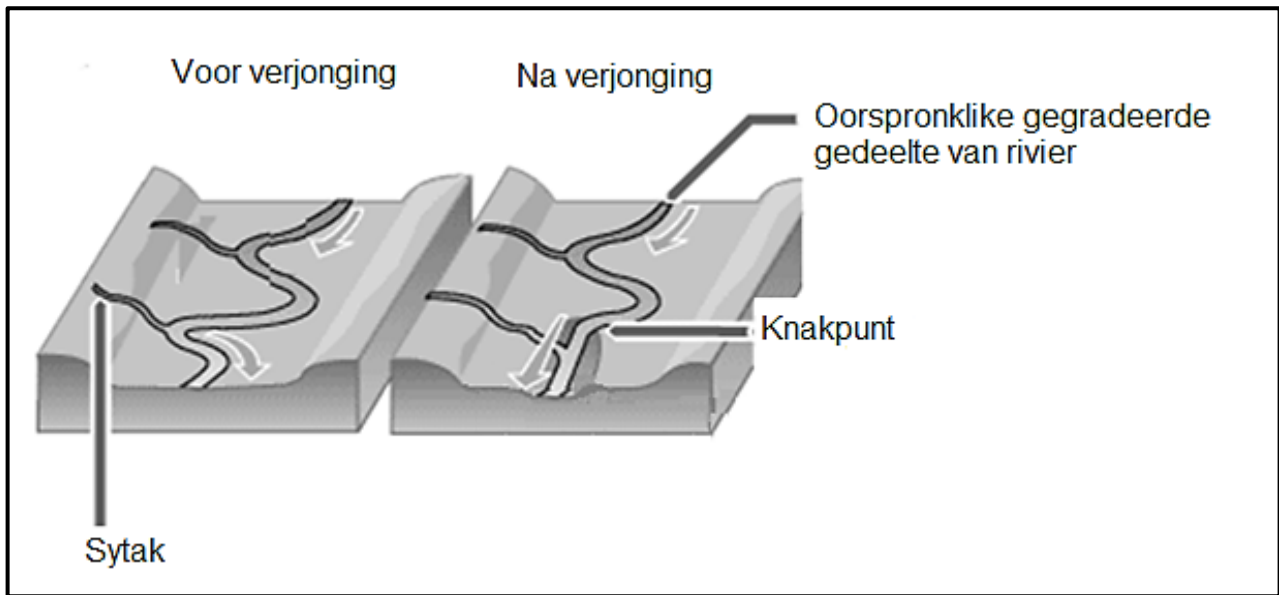

[Aangepas uit <http://www.metoffice.gov.uk/data/tropicalcyclone/tctracks/nat15.gif>]

FIGUUR 2.4: ANTISIKLONE OOR SUIDELIKE AFRIKA

[Aangepas uit <http://icesjms.oxfordjournals.org/content/62/1/33/F1.large.jpg>]

FIGUUR 2.5: RIVIERVERJONGING

[Bron: <http://www.alevelgeography.com/wp-content/uploads/2013/11/inc2.gi>]

FIGUUR 2.6: OPVANGSGEBIEDE IN SUID-AFRIKA**GEVALLESTUDIE OOR RIVIERBESTUUR: SUID-AFRIKAANSE OPVANGSGEBIEDE**

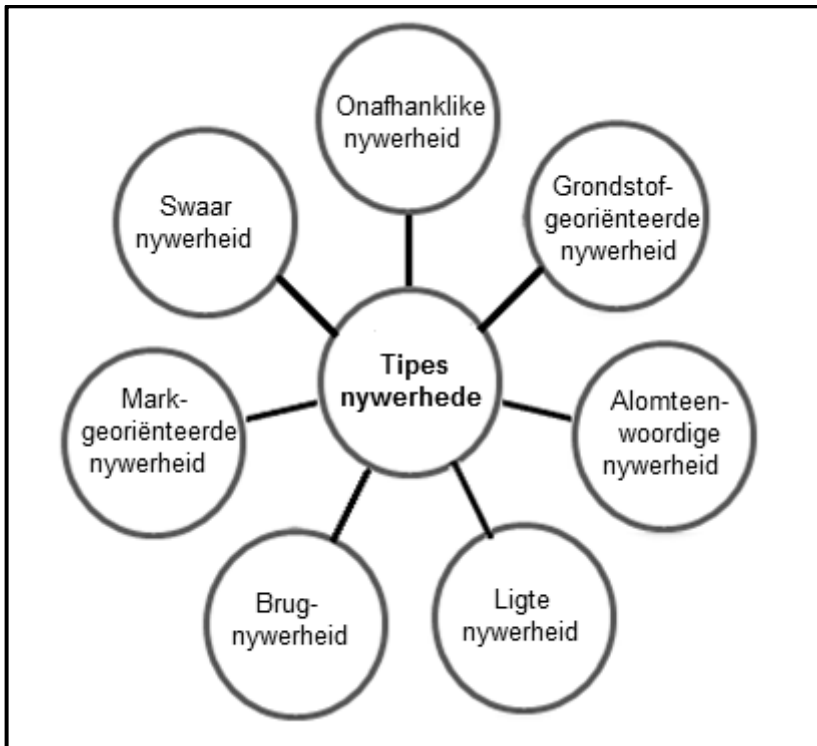
Die 'Working for Catchments'-program werk in al die grootste opvangsgebiede en dek baie Suid-Afrikaanse dreineerbekkens.

65% van Suid-Afrika ontvang minder as 500 mm gemiddelde reënval per jaar, en dit beteken dat droogte 'n alomteenwoordige risiko in Suid-Afrika is.

Toekomstige projeksies dui daarop dat die land se waterbehoefte teen 2025 die watervoorsiening sal oorskry tensy daar dringend stappe geneem word om die hulpbron meer volhoubaar te bestuur. Daar is reeds groot probleme met watervoorsiening en watergehalte, met ongeveer 8 miljoen Suid-Afrikaners wat tans nie toegang tot drinkbare water het nie.

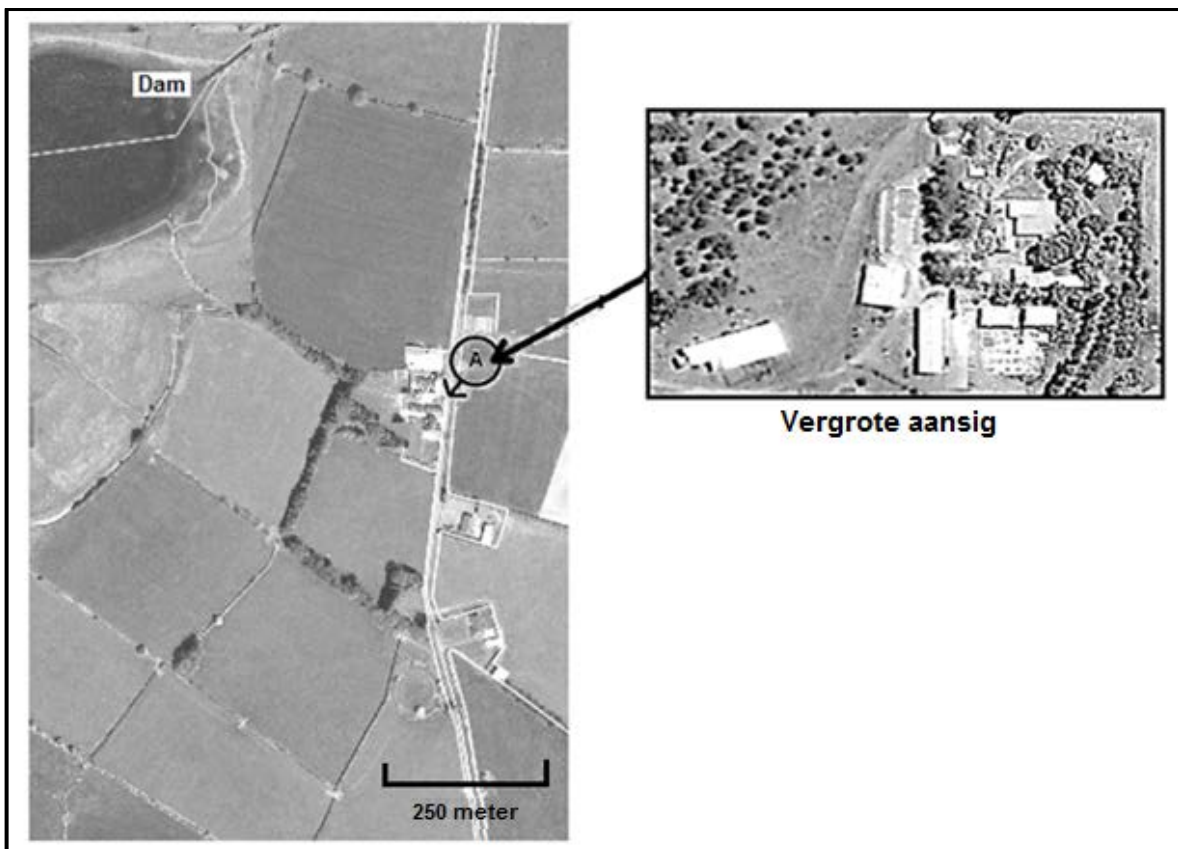
[Aangepas uit http://wwf.panda.org/about_our_earth/about_freshwater]

FIGUUR 3.2: Tipes NYWERHEDE

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 3.3: SATELLIETBEELD VAN 'N LANDELIKE NEDERSETTING WAT OP DIE BINNELANDSE PLATO IN SUID-AFRIKA GELEË IS

[Aangepas uit Google Earth]

FIGUUR 3.4: DATA OOR GRONDRESTITUSIE

	Eise	Hektaar	Begunstigdes	Grondkoste (miljoen Rand)	Totaal toegestaan (miljoen Rand)
Oos-Kaap	16 194	93 600	208 064	213	1 699
Vrystaat	2 654	47 363	40 624	9	178
Gauteng	13 159	9 476	70 179	117	828
KwaZulu-Natal	14 742	610 996	409 323	3 463	5 969
Limpopo	3 067	487 935	215 936	2 360	3 193
Mpumalanga	2 688	389 395	223 524	3 650	4 360
Noord-Kaap	3 663	471 896	97 479	340	1 118
Noordwes	3 707	364 729	169 823	1 130	1 878
Wes-Kaap	15 526	3 132	116 297	23	1 124
Totaal	75 400	2 478 522	1 551 249	11 306	20 350

[Bron: <http://www.iea.org.uk/sites/default/files/publications/files/uldeconomicAffairs>]

FIGUUR 3.5: INFORMELE HANDEL IN SUID-AFRIKA

INFORMELE HANDELAARS SPEEL 'N GROOT ROL IN SUID-AFRIKA SE EKONOMIE

Bydrae deur: Farhaanah Mahomed, 12 Februarie 2015

Daar word beraam dat die informele sektor ongeveer 29 persent tot die land se bruto binnelandse produk (BBP) bydra.

Dit is volgens 'n paneel wat by die Consumer Goods Council of South Africa (CGCSA) Beraad 2014 gepraat het oor die belangrikheid van klein en medium besighede (KMB'e), insluitend informele besighede. Hierdie bedryf staan egter steeds 'n groot aantal uitdagings in die gesig.

Opleiding word as belangrik beskou om kleinsake-eienaars sover te kry om beter, meer effektiewe sakemodelle te implementeer. 'Sommige kleinsake-eienaars ontwikkel hulle maatskappye slegs tot op die punt waar dit lewensvatbaar is om na hulle gesinne om te sien; hulle neem nie uitbreidingsstrategieë en werkskepping vir ander in ag nie.'

[Aangepas uit <http://www.cnbc africa.com/news/southern-africa/2014/10/29/smes-informal-sector>]

FIGUUR 3.6: VOEDSELONSEKERHEID**BEËINDIGING VAN GLOBALE HONGERSNOOD**

Toni Muir

Soveel as 795 miljoen mense van oor die hele wêreld ly onder voedselonsekerheid. Die meeste van hierdie mense leef in ontwikkelende lande. Daar is veral baie leë, honger mae in die landelike gebiede van Asië en Afrika. 75% van die wêreld se honger mense woon in landelike gebiede. 50% van die kleinboere verbou bestaansgewasse en is afhanklik van gesinsarbeid.

Hierdie tipe boerdery maak hulle kwesbaar.

Die goeie nuus, volgens die Verenigde Nasies se Wêreldvoedselprogram, is dat hongersnood 'n probleem is wat heeltemal opgelos kan word.

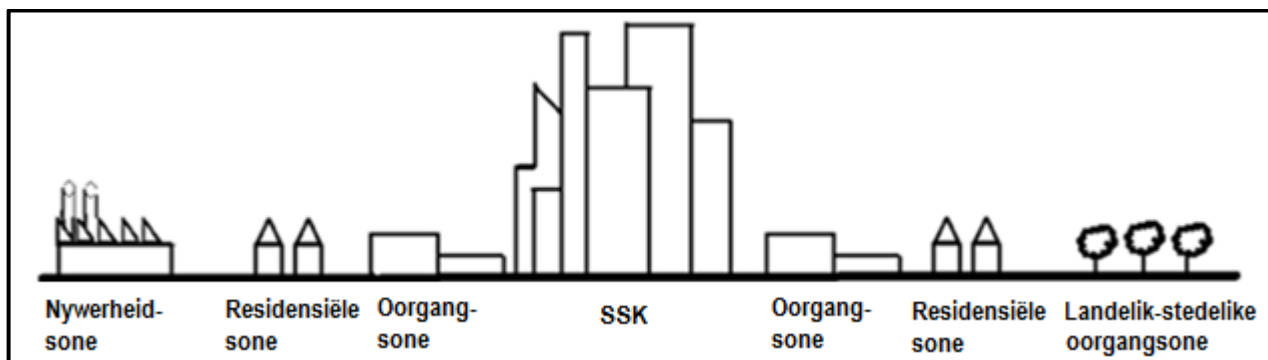
[Bron: SAWUBONA, September 2015]

FIGUUR 4.3: LANDELIK-STEDELIKE MIGRASIE**HOOP**

Susanne Melda, 26 November 2012

Daar word geglo dat landelik-stedelike migrasie verskeie dimensies van migrante se welstand beïnvloed. Begeertes, soos die geleentheid om lewenstandaard en toegang tot beter dienste te verbeter, word nie altyd bevredig nie.

Die migrasieproses word dikwels aangepak met 'n begeerte na beter geleenthede vir sosio-ekonomiese vooruitgang. Dit sluit egter nie altyd 'n verhoogde lewenstandaard en die uitwissing van armoede in nie. Landelike migrante wat hulself in groot stede vestig, is die kwesbaarste en mag onveilige lewensomstandighede ervaar.

[Aangepas uit www.migratingoutofpoverty.org]**FIGUUR 4.4: STEDELIKE PROFIEL**

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 4.5: SUID-AFRIKA SE KWYNENDE MYNBOUSEKTOR**PATEL: SA SE MYNBOUSEKTOR 'IN DIE MOEILIKHEID'**

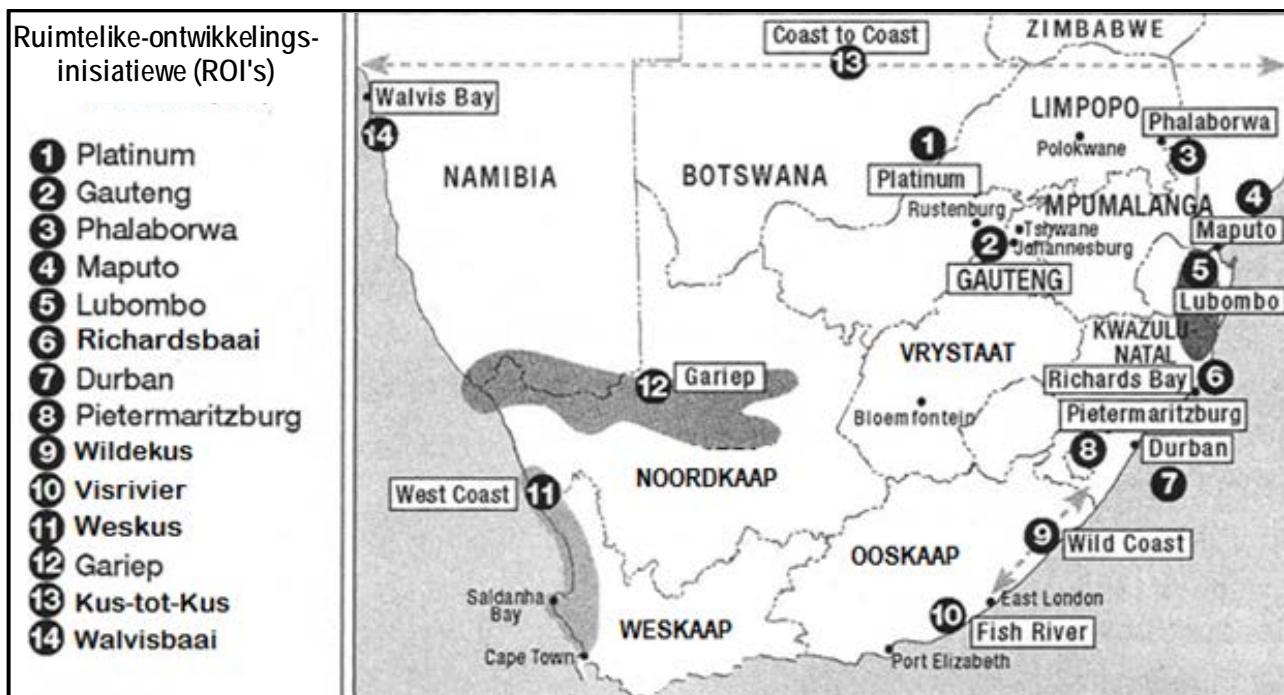
5 Augustus 2015 11:03 Sarah Evans, Reuters

Die Minister van Ekonomiese Ontwikkeling, Ebrahim Patel, sê Suid-Afrika se mynbosektor is 'in die moeilikheid' omdat dit sukkel om te herstel na die verlies van 23 000 werksgeleenthede sedert April en die daling in kommoditeitspryse in sleutelmarkte soos China. 'Daar was 'n redelike sterk groei in werksgeleenthede oor die afgelope drie maande, maar die mynbosektor is in die moeilikheid,' het Patel Woensdag in 'n onderhoud op Talk Radio 702 gesê.

Die mynbosektor wat ongeveer 7 persent tot Afrika se mees ontwikkelde ekonomie bydra, sukkel met dalende kommoditeitspryse, stygende koste en arbeidsonrus.

Patel het gesê Suid-Afrika moet aan landbou, toerisme en vervaardiging 'n hupstoot gee om te vergoed vir die nagevolge van onstabiliteit in mynbou. Patel het gesê daar is verskeie faktore wat tot die daling bygedra het, wat begin het by die finansiële krisis in 2008 toe 'n miljoen werksgeleenthede verloor is, asook die onlangse verswakking in die metaalmynerie en die afname in China se vraag daarna. Infrastruktuur, en spesifiek 'n onstabiele elektrisiteitsverskaffing, het ook tot die mynbou se probleme bygedra.

[Aangepas uit <http://mg.co.za/article/2015-08-05g>]

FIGUUR 4.6: RUIMTELIKE-ONTWIKKELINGSINISIATIEWE

[Bron: www.mindset.co.za]